UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Captiuis & postliminio reuersis, & redemptis ab hostibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96158

Visual Library

§. Cornelio. a Fideicommiſſum relictum in diem mortis, non cedit ante diē mortis naturalis. hoc dicit ⁊ eſt bonus ⁊ quotidianus §. Per iſtam legē dicit Dy. quod ſi inſtitutus rogatus de reſtituēdo poſt mortē
1 intrauit monaſterium non debet ſubſtitutus admitti. † vt hic, ⁊ l. cum pater. §. hereditatem. ſ. de lega. ij. ⁊ ad Trebel. l. ex facto. Nec obſtat l. Deo nobis. C. de epiſ. ⁊ cler. q2 quantum ad matrimonium, mors naturalis equiparantur, quia ſunt eiuſdem effectus. quod non eſt quantum ad iſtud fideicommiſſum.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Cornelio. Vide in l. cum pater. §. hereditatem. de leg. ij. ⁊ in l. Gallus. §. ⁊ quid ſi tantum. ſ. de lib. ⁊ poſt. ⁊ dic. vt dixi in d. §. hereditatem. ⁊ vide Bal. in authē. ſi qua mulier. C. de ſa. ſan. eccle. ⁊ iſtum tex. alle. Bal. in c. nulla. per quod fiat inueſtit. quod confiſcatio feudo propter delictū vaſalli, fiſcus poſſideat, donec delinquens ſine herede durabat, vt in auth. de alie. ⁊ emphy. §. j. Facit ꝙ no. in l. finita. §. ſi de vectigalibus. ſ. de dam. in fe. Bal. idē in l. antiquitas. in fi. C. de vſufru. Et ad hoc vide no. in l. diui. de iure patro. ⁊ Bar. in l. j. in fi. ſ. de interdi. ⁊ releg. Et ad predictā q. Bal. facit ꝙ no. Bar. in l. ſi qs in tātā. C. vnde vi.

LEX L.

Valerius. Quero qualiter fuerūt hic iſta vendita, Reſpondeo, dicit glo. ſub pacto addictionis in diem, vt in j. gl. huius legis. Iſtud non videt verū. Nā. j. ſtatim inducitur per exemplum de prediis venditis ſub pacto addictionis in diē. ideo dic, ꝙ fuerunt addicta ſimpliciter: tamē fiſcus pro ſuo priuilegio hꝫ hoc, vt alius offerens meliorem conditionem audiatur, ⁊ ſic addictio in diem tacite intelligitur, l. Lucius. §. fi. j. ad municip. ⁊ C. de fide inſtrum. ⁊ iure haſte fiſca. l. ſi tempora. ⁊ ibi nota. Item opp. j. §. prox. Sol. ibi predia erant locata. ideo fructus pertinet ad colonū penſionis ad emptorem. Item oppo. ſ. de in diem addic. l. itē quod dictum. ⁊ l. lꝫ. ⁊ l. ſeq. Solu. Si predium remanet apud primum emptorē pro pretio primo promiſſo, tūc ad eum pertinent omnes fructus poſtea percepti. Sed ſi remanet apud eum pro nouo pretio maiori promiſſo, tūc fructus anteriores nō dꝫ habere, ſicut ſi eſſet nouus emptor, ita loquit hic.

a §. Papinianus. a Oppo. C. loc. l. emptorem. ⁊ l. ſi merces. §. j. ſ. loc. Sol. Speciale eſt hic in fiſco vendente priuilegium.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Papinianus. Adde no. in l. cognouimus. C. de manci. ⁊ colo. lib. xj. ⁊ quod ibi dixi poſt Bar. in d. l. emptorem. ⁊ nota. Bar in l. ſi filius. §. fi. ff. ſol. mat. ⁊ Bal. in l. emptorem.

1 ☞ Vendat ſi aliquis predium poſt fructus perceptos, tamē ante penſionem ſolutam, an tota penſio debeatur emptori.

§. Triphonio. Iſte eſt multum no. §. Inſpicitur dies quo penſio debet preſtari, nō dies quo fructus percipiuntur. hoc dicit. Contra hoc opp. ſ. de vſufruc. l. defuncta. Solu. aliud in vſufructuario vt ibi, qui non reſtituit fundum de voluntate ſua aliud in emptore, ⁊ venditore vt hic. Et ideo dicit Dy. per hāc legem ſe determinaſſe, quod ſi
1 aliquis vendat predium poſt fructus perceptos, † tamen ante penſionem ſolutā. quod tota penſio debeatur emptori. Sed con
a tra hoc a facit ſ. de ac. emp. l. Julianus. §. ſi fructibus. Sol. Dicit Dy. fateor, quod vēditor percepit penſionem, tamen emptori reſtituere tenetur. Hoc mihi non placet, q2 tex. ⁊ gl. ibi dicunt quod penſio diuiditur pro rata temporis, ⁊ ideo dic, quod quando predium venditur, quandoque ſunt fructus naturales extantes, tunc q2 pars rei ſunt, ſine dubio cedunt rei vendite, vt ſ. de his que in frau. cre. l. fi. §. fructus. ⁊ d. l. Julianus. §. ſi fructibus. ſ. de act. emp. Fallit in fiſco, cuius fauore emptor tenetur ſtare colono. Quandoqꝫ ex re ſunt percipiendi fructus induſtriales, q2 forte naturales. ibi nulli ſunt vt in ſeruo, naue, domo ⁊ ſimilibus, l. ſi nauis. ſ. de rei vendica. tunc pro preterito tempore ante venditionem debent eſſe vendentis pro futuro debent eſſe emptoris, d. l. Julianus. §. ſi fructus ſ. de act. emd. ⁊ quod ibi nota. Quandoque in re ſunt fructus naturales, ſed eius occaſione debetur pretiū, vel penſio, vt in fundo locato pro fructibꝰ. Iſto caſu dico, quod quandoque eſt talis emptor. ad queꝫ ius coloni trāſit de neceſſitate, vt in eo, qui emit a fiſco, vt hic, tunc tranſit ad eum ius coloni, inſpecto tempore quo penſio dꝫ ſolui, vt hoc §. Quandoque ad eum non tranſit ius coloni, vt in emptore priuati, tūc puto ꝙ debeat inſpici tps, quo fructꝰ percipiunt: eo q2 re
b ſpectu fructuū b debet penſio, d. l. Julianus. §. ſi fructibus. ⁊ ibi no. ⁊ hoc magis equū, ⁊ magis indicat naturā actionis bon. fidei.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Sed contra hoc. Nota bene, an fructus ⁊ penſiones rei vendite debeantur emptori, vide etiam in l. ſi traditio. in vlti. q. C. de acti. emp. ⁊ latius in l. fructus. eo. ti. ⁊ l. j. C. de vſuris. ⁊ fru. leg. aliud per Ang. in l. diuortio. in prin. ſ. ſolu. matri. vbi tenet opin. Dy. quam hic impugnat Bar.

b ¶ Roma. Reſpectu fructuum. Vide Alexan. conſi. xl. col. vlti. vol. iij. ⁊ Raph. Cu. conſi. xx. Alexā. conſilio. xxviij. col. j. volu. j. ⁊ Roma. conſi. x. ⁊ Alex. cir. in v. dubio. ⁊ Alex. xv. vol. ij. vbi conſuluit, ꝙ ſi Papa dedit licentiam alicui teſtādi de bonis acquiſitis, ⁊ acquirēdis ex iuribus beneficiorū, quod includūtur penſiones beneficiorū. Et quid ſi teſtator ſcit an debeat heredibus, debet inſpici an fructus, ex quibus debentur tales penſiones, ſint percepti, vt hic per Bar. ⁊ vide etiam ipſum conſi. xxxj. vol. ij. vbi ſequitur etiam Bar. hic. ⁊ l. xxij. col. fi. eo. vol. vbi loquitur in herede grauato per fideicommiſſum. Adde Roma. conſili. x.

De capitiuis & poſtliminio reuerſis, & redemptis ab hoſtibus. Tit. xv.

LEX II.

Nauibus. Tene mēti caſuꝫ huius legis propter res que capiuntur, ⁊ recipiuntur in libellis.

LEX X.

1 ☞ Captus quando quis dicatur in bello, ⁊ quando reuerſus.

Poſtlimiij ius competit. §. Antequam in preſidia. Nota hunc ver. ⁊ ſeq. quod non dicitur quis proprie captꝰ, donec ducatur intra preſidia gentis inimice, ⁊ ſic bello inſtāte non dicitur vere captus. Secundo nota. quod tūc dicitur reuerſus,
1 † qn̄ inter noſtra preſidia reuertitur. Et hec faciunt ad multa.
1 ☞ Iurās aliqd preſumit habere animum ſeruandi iuramētū.
1 §. Et ideo Marcum. Nota, ꝙ † qui iurat aliquid, preſumit habere
a animum ſeruandi a iuramētum, niſi cōtrarium appareat, vt hic.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Animum ſeruandi. Quis preſumitur habere animum ſeruandi iuramentum, adde tex. ⁊ glo. in c. ad audientiam. de reſcrip. ⁊ j. q. j. ſancimus.

LEX VII.

1 ☞ Caſtra que ſunt de comitatu alicuius ciuitatis, homines ibi habitantes non dicuntur populus liber, ⁊ dicuntur ciues illius ciuitatis.

Caſtra recommendata alicui ciuitati dicuntur populi liberi, nec ſunt ciuitatis recommendate.
2 Bannitus ex vna ciuitate, nō eſt bānitus ex alia illi cōfederata.
3 Ciuitas confederata, poteſt punire ciuem alterius ciuitatis, federate ſi ſtatuto ſpeciali hoc fiat,

1 Non dubito. Iſta eſt notabilis lex multum. † Not. quod iſta caſtra, que ſunt in contractu alicuius ciuitatis, nō poſſunt dici proprie liber populus, ⁊ homines de illis caſtris dicuntur ciues illius ciuitatis, l. qui ex vico. j. ad muni. ſed caſtra, ⁊ ville huic ciuitati re
a commendate a, que in ſignum maioritatis huic ciuitati dant pal
b lium, vel aliquid aliud, dicuntur populi liberi b, nec ſunt huius ciuitatis ciues, quod facit ad multa. Tangam de his plenius j.
2 eod. l. hoſtes. † Ultimo nota c, quod dicunt quidam, quod hic
c eſt caſus, quod ſi alique ciuitates federate ſunt, quod ex bannitꝰ in vna, ſit exbannitus in alia, quod non plꝫ, ⁊ vſus nō approbat.
3 ¶ † Sed quero, quid velit dicere hic tex. ꝙ ex ciuitatibus federatis rei apud nos fiunt. Aut enim illi de ciuitatibus federatis delinquunt in territorio noſtro, ⁊ non eſt mirum: q2 ratiōe delicti ſortiuntur forum noſtrū vndecūqꝫ ſint. Aut non, delinquunt apud nos, ⁊ videtur quod apud nos non poſſunt puniri, quia nō eſt aliqua cā, propter quā hic ſortiat forum, ⁊ eſt caſus in c. Ro. extra de foro compe. li. vj. vbi delinquentes in dioceſi Epi. ſubditi non poſſunt puniri in curia Archiepi. Qualiter ergo dicimus, Dico, ꝙ ex ſpāli ſtatuto ciuitatis hoc pōt fieri, vt delinquē
d tes de federatis ciuitatibus poſſunt apud nos puniri d, ꝑ hūc tex. Ita determino in l. cūctos populos. C. de ſūz. tri. ⁊ fide cath. Poſſet etiā iſte tex. aliter intelligi, vt hic tex. velit dicere ꝙ contra homines de ciuitatibus federatis non procedimus, tāquam contra hoſtes: ſed ſi delinquunt, de iure ordinario ꝓceditur contra eos reos, ſicut contra noſtros reos: ⁊ ſic poterūt puniri, ſicut quilibet forenſis delinquens, non vt hoſtis.

ADDITIONES.

a Alexan. ¶ Recommendate. Adde Petrum de Ancharano in clemen. j. de reſcr.
b Claud. de Seiſſ. ¶ Populi liberi. Sequit Bal. in c. querelam. de elec. verſicu. vltimo no. de iſtis confederatis. adde Alexand. conſi. xciij. in fi. vol. j. ⁊ in l. a diuo Pio. §. j. de re iudic.

Ultimo

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

c Alex. ¶ Ultimo no. An inter ciuitates confederatas exbannitꝰ
in vna dicatur exbannitus in alia. vide Bal. in l. executorem. C.
de executio. rei iud. Et qualiter intelligantur priuilegia inter
iſtas ciuitates, vide Bar. in tractatu, qui ſint rebelles, in verſi.
rebellando. ⁊ in ver. quod no. pro ciuitatibus.
d Alex. ¶ Apud nos puniri. ⁊ adde Bal. in l. executorem. C. de
execu. rei iudi. ⁊ ibi videtur tenere cōtra Bar. ⁊ ibi refert Bar.
in l. a diuo §. ſententiam. de re iudic. ⁊ ibi ponit Bal. de intelle
ctu huius legis, ⁊ quod no. ff. de execu. tu. l. non tantum. §. Illienſi
bus. ⁊ vide Bal. in rub. C. de fide inſtru. ⁊ no. per Bar. in l. cun-
ctos populos. in ver. ij. iuxta hoc queritur, dicit ſtatutum. ⁊c. C.
de ſumma tri. ⁊ fide catho. ⁊ ibi Bar. an banniti poſſunt ſtare in
terris confederatis. de quo vide Bal. in l. etiam. C. de iure do-
tium. Et an ciuis vnius ciuitatis poſſit obtinere repreſalias in
ciuitate confederata, ſicut in propria. vide Bal. per illum tert.
in authen. ſed omnino. C. ne vxor pro mar. ⁊ ad Bart. hic, adde
Bal. conſi. ccxxix. vide Bal. in l. j. ff. ſi ex nox. cauſa aga.

LEX X.

1 ☞ Bonorum poſſeſſio in quo etiam hodie eſt neceſſaria.
2 Subſtitutus pupillariter, an admittatur virtute vulgaris taci-
te, comprehenſe in pupillari, filio decedente viuo patre.

Pater. Cum lege ſeq. Ad euidentiam huius le-
gis ⁊ ſeq. premitte. quod ad hoc, vt ſubſti
tutio pupillaris valeat, inter cetera requiritur, ꝙ filiꝰ
ſit in poteſtate, ⁊ ꝙ efficiatur ſui iuris per mortem pa
tris, ⁊ ꝙ adeat hereditas, l. ij. ff. de vulg. ⁊ pup. Hoc premiſſo di-
uide hanc legem cū ſeq. in quatuor partes. Prima loquitur, qñ
pater moritur in captiuitate filio exiſtente in ciuitate. Secunda
quando filius mortuo patre in ciuitate capitur. Tertia, qñ filius
premoritur in ciuitate, patre viuente in captiuitate. Quarta,
quando ambo capiuntur. Secunda ibi, ſi mortuo. Tertia in l.
ſeq. quod ſi filius. Quarta ibi, ſed ſi ambo. ¶ Tex. ibi, ſui iuris
effectus fuiſſet. Cum de ſubſtantia pupillaris ſubſtitutionis re-
quiratur, quod mortuo patre, filius ſit ſui iuris, l. coheredi. §.
cum filie ff. de vulg. ⁊ pup. ¶ In tex. ibi, neceſſario ⁊. Quia vnū
⁊ idem tempus videtur exemptionis a patria poteſtate, ⁊ tēpus
mortis. In tex. ibi, ſi ideo nō eſſe. Hic cōcludit Iuriſconſultꝰ. In
tex. ibi, patris. Uocantis ſubſtitutos excluſis agnatis. In tex.
ibi, voluntate. Facientis bona alicuius captiui eſſe hereditatē,
que vere hereditas eſſe non pōt, cum ſeruus ſucceſſorem habere
1 non poſſit. In tex. ibi, dare. † Cum ergo iure pretorio admitta-
a tur, erit hoc caſu neceſſaria [a] bonorum poſſeſſio ſecundum tab.
ꝙ no. ſm Ja. de Are. ⁊ bene. Et eſt ratio, ꝙ filius in vtroque ca
ſu eſt heres, q2 ſubſtitutio pupillaris nō pōt habere locum, niſi
hereditate adita, l. ij. adeo ff. de vulg. ⁊ pup. l. ij. donec pater viuit
apud hoſtes, non poteſt adiri hereditas. vt C. eod. l. nec nos, er-
go ſubſtitutio pupillaris nō pōt habere locū. Et hec eſt ratio hu
ius legis in princi. Item niſi filius reuertatur ab hoſtibus, non
pōt adire hereditatē. Et hec eſt ratio huius legis. in fi. ¶ Opp.
ff. de vulg. ⁊ pup. l. lex Cornelia. Sol. ꝙ ibi dicit, ꝙ ſit lege Cor.
intelligo, id eſt, beneficio pretoris extēdentis legem Corneliam.
¶ Ultimo gl. in verb. teſtamenti factionem. hic diſtinguit ſatis
bene, ſed in vltimo membro ſunt opi. ideo vide eam, ⁊ adde. Ui-
de d. glo. que incipit, quam hic impubes, ⁊c. in fin. gl. Hec eſt ve-
ra, ſecundum Dy. quia nunquam fuit poſſibile patris capti adi
re hereditatem, ⁊ ideo ſecunde tabule irritantur, l. ij. ff. de vulg.
⁊ pup. ⁊ ad Trebel. l. Julia. §. idem Julianus. Cetera circa hāc
materiam dic, vt dixi in d. l. lex Corn. ⁊ l. ſi pater captus. de vulg.
2 ⁊ pup. † Item per hanc l. ꝙ ſi filius. Dy. determinat q. quod fi-
lio decedente in vita patris, ſubſtitutus pupillariter non poſſit
admitti ex tacita vulgari, q2 tex. dicit de ſecundis tabulis nihil
eſt ꝙ tractari poſſit, ⁊ ſic non poteſt admitti ex vigore tacite vul-
garis cōprehenſe in ea: ſed vt ſcitis gl. in d. l. lex Corne. dicit cō
tra. dic vt ibi dixi, ⁊ plenius dixi in d. l. ij. in tractatu pupillaris
b ſubſtitutionis, ff. de vul. ⁊ pup. Item hac l. quod ſi filius. eſt vna
gl. ma. ſuper verbo, exinde. quā gl. plene examino in l. ſi is qui p
emptore. in materia fictionis tranſlatiue. ff. de vſucapio.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Neceſſaria. Nota caſum in quo eſt neceſſaria bon. poſ.
b Alex. ¶ Item in hac l. Quod vult glo. in l. j. §. pro ſecundo. C.
de caducis tollendis.

LEX XII.

In bello. Hic, id eſt, captis in bello, qui recu-
perantur in bello. In pace, id eſt, p
pacē reducti. Nota in hoc principio tres caſus. Aut
enim quis capitur in bello, ⁊ recuperatur in bello, aut
capitur in bello, ⁊ recuperatur in pace. aut capitur in pace. ⁊ re-
cuperatur in bello. ⁊ in omnibus iſtis caſibus habet locum poſt
liminium, niſi contrarium appareat, vt hic.

1 ☞ a Negatio, poſtpoſita equipollet ſuo contrario.
2 Status alicuius, qualiter ſit in pendenti.

a **§. Si quis capiatur.** [a] Uide tex. ibi, nunquā
non. dicit gloſſ. d eſt,
1 † ſemper. ⁊ ſic negatio poſtpoſita equipollet ſuo cōtrario, ſecun
dū logicos. Simile in l. legitimos. §. an ergo. ff. de legi. tu. Itē
2 nota. † ꝙ ſtatus alicuius eſt in pendenti. quod dic vt inſtitu. qui
bus modis ius pa. po. ſol. §. ſi ab hoſtibꝰ. plenius per Cy. C. de
ſenten. paſ. l. fi. Ego dixi in l. vſuſfructus. ff. de ſtip. ſeruo.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Si quis capiatur. Uide Bar. in l. legitimos. hic alleg.
⁊ ibi dixi.

a **§. Facte.** [a] Iſtam legem ⁊ omnes glo. eius declara ple-
ne, vt dixi in l. ſi is qui pro empt. ff. de vſucap.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Facte. Uide Bar. in l. nō dubiū. C. de legibus. Limita
vt per Bal. in rub. C. de fide inſtru. ⁊ in l. fi. in fi. C. de fideiuſſo.
1 ☞ Filiuſfamilias quare non poteſt accipere vxorem, ſine pa-
tris conſenſu.

§. Medio tempore. nota caſum, in quo filiuſ
famil. poteſt contrahere
matrimonium ſine patris conſenſu. Item no. rationem de iure
ciuili, quare filiuſfa. non pōt ſine conſenſu patris accipere vxo
1 rem, † q2 nepos naſciturus ex filio, eſt futurus ſuus ipſi auo ⁊ ha
bet neceſſe ipſū inſtituere filio premortuo vnde ne quis habeat
inuitus ſuum heredem, vult lex ꝙ ipſe conſentiat cum filius ac
cipit vxorē, vt hic. ⁊ hoc de iure ciuili. ſed de iu. Cano. eſt cōtra.

§. Codicilli. Oppo. de l. quidam referūt. ff. de iure
codicil. Solu. hic loquitur, quādo fecit
teſtamentum in ciuitate. codicillos apud hoſtes et reuerſus eſt:
ſed ibi loquitur quando reuerſus non eſt.

1 ☞ Mea res non poteſt irreuocabiliter eſſe mihi obligata, re-
uocabiliter ſic.
2 Dominium introductum de iure ſpeciali, ex aliquo fauore non
poteſt allegari contra habentem illud.
3 Actio ex teſtamento, ⁊ rei vendicatio competunt pro legato.
4 Dominus reuocabiliter preſcribit ac ſi non eſſet dominus.

§. Si quis ſeruum. [a] Ualde no. §. eſt. no. duo,
quod ſeruus eſt redimen-
tis. Item, q8 redimēs vſucapit. Opp. ad primū, imo eſt obliga
tus redimenti. l. ſenatus. §. fi. ff. de leg. j. ergo non eſt proprius
redimētis, q2 res ſua nemini eſt obligata l. neque pignꝰ. j. de re.
iur. Gl. ſol. quod hoc caſu tolleratur, ſicut tolleratur quod liber
1 homo ſit obligatus. † Tu dic ꝙ res mea irreuocabiliter non po
teſt eſſe mihi obligata, vt in contrario: ſecus ſi reuocabiliter ſit
mea. vt hic, ⁊ l. ex ſextante. §. Latinus. ff. de execu. rei iudi. Opp.
de l. ſequitur. §. lana. ff. de vſucap. Sol. vera ponitur in textu eo
dem modo: q2 res mea irreuocabiliter non poteſt vſucapi, vt in
contrario ſecus ſi irreuocabiliter, vt hic. Hoc habuiſtis ne. in l.
ſenatus. §. f. uctus. ff. de vſucap. ⁊ ibi dixi, ⁊ ibi allegaui hunc §.
2 Ultimo † nota [b] ꝙ dominium introductū de iure ſpeciali ex ali-
b quo fauore, non pōt allegari contra habentē illud. Et per hoc di
3 cimus, ꝙ competit actio ex teſtamento, [c] † ⁊ etiam rei vendica-
c tio pro legato, ⁊ ſic cōpetit actio pro re propria, ꝙ ideo eſt, q2 il-
lud dominium habetur ex iure ſpeciali fauore vltime volunta-
tis, ſecundum Albe. de Saly. ⁊ ſm Cy. in l. ij. C. com. de leg. lʒ a-
4 liter gl. dicat Inſti. de leg. §. ſed noſtra. ⁊ no. iſta maxime, † q2 il
li q eſt dñs reuocabiliter pōt pſcribere, ac ſi non eſſet dominus.

ADDITIONES.

a Alex ¶ Si qs ſeruū. Adde Bart. ⁊ Bal. in l. iiij. C. ꝙ me. cau.
b Poma. ¶ Ultimo no. Bene faciunt que no. Are. in l. exiſtimo.
in prin. ff. de verb. oblig. ꝙ res mea poteſt mihi acquiri ex noua
acquiſitione. que ſit clarior ⁊ pinguior prima.
c Alex. ¶ Actio ex teſtamento. Actio ex teſtamento pōt concur
rere cū rei vendicatione vide Bar. in l. nemo rē ſuā. de verb. obli.

§. Manumittendo. Nota, ꝙ quilibet poteſt
ſtatuere de ciuitate ſua
quodvult, non autem de dominio. Ita dicit hic tex. De hoc dicā
infra ad municip. l. aſſumptio.

§. Si natum. Hic eſt caſus l. ſi quod ex Pamphi
la. ſupra, de lega. ij.

LEX XIIII.

Cum due. Nota, quod due fictiones concur
runt circa idem. De quo habui-
ſtis glo. in l. ſi ſeruus communis Meuij, ⁊ caſtrenſis
peculio. ff. de ſtipulatione ſer. ⁊ dixi plene in l. ſi is qui
pro emptore. ff. de vſucap. in vlti. q.

LEX XVI.

Retro. Hec lex ⁊ lex ſequens ponunt effectum po
ſtliminij. ⁊ legis Cornelie, vt in eis p3.

LEX XIX.

a **Poſtliminium.**[a]

ADDITIO.

a Alex. ¶ Poſtliminium. Hunc tex. alle. Bal. in l. fi. ſ. de recep.
☞ Filius poteſt occidere patrem bannitum.
1 Parentibus ⁊ patrie parere debemus, ſed magis patrie.
2 **§. Filius quoque.** No. eſt. No. tex. ibi. quia pater ſic illum amiſit. Allego vo-
1 bis hunc † §. an patrē dānatū poſſit filius occidere, ⁊ dixi ꝑ hūc
2 ꝙ ſic, in l. ſi adulteriū. §. liberto. ſ. de adult. † Item inducitur
hec lex per Gul. de Cu. dicit l. veluti. ſ. de iuſti. ⁊ iu. vt parenti-
bus ⁊ patrie pareamus, ſed cui debemus magis parere, an pa-
trie, vel parentibus? Et dicit ipſe, ꝙ patrie, vt in hoc §. probat.

LEX XXI.

a **Si quis ingenuam.**[a]

ADDITIO

a Alex. ¶ Si quis ingenuam. Vide, ꝙ ponit Bar. in l. ſi quis fi-
lio. §. fi. de leg. j. ⁊ in tracta. qui ſint rebelles. in ver. rebellando.
⁊ no. pro habētibus arbitrium pro bono ciuitatis. Et no. quia di-
cit Bal. in cōſi. ſuo incip. Ex inſultu, ⁊c. ꝙ iſte tex. loquit occaſio
naliter, ⁊ tanquam per cauſam valde remotam cōſtringitur: ſe-
cus ſi immediate ex actibus proximis deuentū eſt ad cōcitatio-
nem, ⁊ rumorē populi: quia tūc bene erit delictū. Et ideo per iſtū
tex. dicit no. Bal. in l. j. ſ. de iuſti. ⁊ iur. ꝙ ſi ſtatutū punit morte
turbantem ſtatum ciuitatis, illud procedit ſi hoc agit principa
liter, non autem ſi hoc veniret in conſequētiā alterius delicti: vi
de tamen que dixi poſt Bar. in l. nūquam plura. de priua. delib.
1 ☞ Reſpublica per diſſenſiones ciuiles leditur.
2 Priores, qui habent arbitrium ſuper bono, ⁊ pacifico ſtatu ciui
tatis, poſſunt ſtatuere, vt tollat materia diſſenſionū inter ciues.
3 Ius poſtliminij, non hꝫ locum inter partes, que ſunt in ciuitate.
§. In ciuilibus. Iſte eſt no. §. No. † ꝙ per diſſenſiones ciuiles publica res ledit.
2 Hoc facit † pro prioribus huius ciuitatis, qui habent arbitriū
ſuper bono, ⁊ pacifico ſtatu ciuitatis, vt poſſint facere ſtatuta, vt
tollatur materia brigarum, ⁊ diſſenſionum inter ciues. quia per
3 hoc Reipub. conſulitur. † Nota, ꝙ inter partes, que ſunt in ciui
tatibus, non eſt ius poſtliminij, ⁊ captiuitatis.

LEX XXII.

Bona eorum. Ad hoc quod hic dicitur, ⁊ ſi viuo patre deceſſerit, eſt
contra j. de caſ. pec. l. proponebatur. in fin. Dicūt qui-
dam, hic deeſt, non. Tu dic, ꝙ pertinet ad heredem pa
tris redeuntis, decedentis in ciuitate poſt mortem filij, vt in vl-
tim. ſol. glo. in verb. pertinentibus, que eſt vera.
1 ☞ Authenti. ex cauſa hꝫ locum in preteritione poſthumi ſui.
§. Si quis cum pregnantem. Vid. glo.
1 ſuper verb. teſtamentum. No. iſtam gl. que tꝫ, ꝙ aut. ex cauſa. C.
de liber. preteri. habeat locum in preteritione poſthumi ſui. Si
milem glo. habetis ſ. de fideicō. lib. l. generaliter. §. ex teſtamen
to. ⁊ l. ſi pater. in prin. de teſta. l. j. ⁊ l. ſi quis teſtō. ſ. de leg. ij. Di
xi ŏ hoc in l. filio preteri. ſ. de iniu. ru. ⁊ irri. te. vbi gl. hoc tāgit.

LEX XXIIII.

1 ☞ Hoſtes cuiuſlibet ciuitatis perdunt ea, que ſunt iuris ciui-
lis, ⁊ beneficia priuilegiorum, ⁊ ſtatutorum illius ciuitatis: ſicut
hoſtes populi Romani, qui ſunt iuris ciuilis Romanorum.
2 Gentium duo ſunt genera, ſcilicet populus Romanus, ⁊ popu
li extranei.
3 Populus Romanus accipitur pro toto imperio, ſic omnes, q
obediunt imperio, in totum, vel in parte, ⁊ quaſi omnes qui obe-
diunt eccleſie. numer. 6.
4 Iuriſdictionē exercens in vno articulo, totam exercere videtur.
5 Clerici non deſinūt eſſe ciues Romani, licet iuriſdictio in ipſos
ſit totaliter conceſſa Pape.
6 Rex Francie, ⁊ anglie licet negent ſe ſubditos. Regi Roma-
norum, non tamen deſinunt eſſe ciues Romani.
7 Imperatorem qui diceret non eſſe dominum, ⁊ monarcham to
tius orbis eſſet forte hereticus.
8 Populi extranei dicuntur omnes, qui non fatentur Imperato
rem dñm totius orbis vt Greci, Tartari, Sarraceni, ⁊ Iudei.
9 Bellum inter nos quis poſſit indicere.
10 Bello in tali obtentū non efficitur capiētium, licet homicidia, ⁊
iniurie que ibi fiūt ex parte inferentis bellum licite, nō puniant.
11 Iuriſdictionem quilibet habens, pōt bellum indicere pro exer
citio ſue iuriſdictionis, ⁊ hoc lꝫ ſit licitum nō tamen eſt publicū.
Capta in tali bello nō efficiuntur capientiū, nec capti ſerui, niſi
ſuper hoc eſſet aliqua lex, vel ſtatutū ab illo qui bellū indiceret,
12 Rector ducatus ſi alicui terre, vel caſtro indicit bellum, capta
non efficiuntur capientium niſi ſuper hoc proceſſerit conſtitu-
tio vel ſententia.
13 Rebellis officiali eccleſie toti eccleſie dicitur rebellis.
14 Bellum publicum eſt, quod indicitur a populo Romano, vel
ab Imperatore: vel contra imperatorem, ⁊ capta in tali bello, ef
ficiuntur capientium, ⁊ capti ſerui.
15 Rebellans officiali eccleſie, vel imperatoris, quando dicatur
vere hoſtis.
16 Bellum ſi indicitur inter ciuitatem, ⁊ ciuitatem, an dicantur in-
uicem hoſtes, ⁊ in eis locum habeat ius poſtliminij.
a **Hoſtes.** [a] Hec lex diuiditur in quatuor partes quia primo dicit, qui ſunt hoſtes. Secun
do, qui ſunt latrunculi. Tertio. quid iuris ſit de captis
a latrunculis. Quarto, quid iuris de captis ab hoſti-
bus. Secunda ibi, ceteri. Tertia ibi ⁊ ideo. Quarta ibi ab hoſti
bus. ¶ Opp. ⁊ videtur, quod quelibet ciuitas habeat ſuos ho-
ſtes, vt illos quibus quelibet ciuitas bellum publicum indicit,
vt ſ. e. l. ſi quis ingenuam. §. fin. Dicit glo. fateor, quod illi ho-
ſtes ſunt, nō tamē tales, inter quos ſunt iura captiuitatis, ⁊ poſt
liminij: quia nō ſunt populi Romani. ſed ciuitatis illius, ⁊ dicit ve
rum. Ego tamē dico, † ꝙ ſicut hoſtes populi Romani perdunt
ea, que ſunt iuris ciuilis Romanorū, ita hoſtes cuiuſlibet ciui-
1 tatis perdunt ea, que ſunt iuris ciuilis proprij illius ciuitatis.
Unde ſi qua priuilegia, ſi qua ſtatuta illa ciuitas haberet illis
ſtatutis ſe iuuare nō poſſet. Ita dixi in diſputatione, in qua tra
ctaui materiam exbannitorū, ⁊ Iac. de Are. tangit in l. ex facto.
§. ex facto. ſ. ad Trebel. ſcripſi late in l. quidā. ſunt. ſ. de penis.
¶ His premiſſis glo. hic dicit ꝙ quinq; ſunt genera gentium.
2 Pro qua gl. declarāda nō ſeruato ordine gl. vos debetis ſci-
re, ꝙ duo ſunt genera gentiū principaliter: primo popul⁹ Ro-
manus, ſecundo populi extranei, vt ſ. eo. l. nō dubio. probatur.
3 † Circa primum quero, quis dicatur populus Romanus. gloſ.
dicit, hic accipitur pro toto Imperio Romano l. Roma. j. ad
muni. Sed diceres tu, cū modice gentes ſint, que Romano Im
perio obediāt. ergo videtur, ꝙ ſit paruus populus Romanus.
Reſpondeo, quedam ſunt gentes. que Imperio Romano obe-
diūt ⁊ iſte ſine dubio ſunt de populo Romano. Quedā ſunt, que
nō obediunt Romano Imperio In totū, ſed in aliqb⁹ obediūt,
vt quia viuūt ſm legē populi Romani, ⁊ Imperatorem Romano
rum eſſe dominum omniū fatentur. vt ſunt ciuitates Tuſcie. Lō
bardie, ⁊ ſimiles. ⁊ iſte etiā ſunt de populo Romano. Nam cum
4 † populus Romanus in eis exerceat iuriſdictionem in aliquo
b articulo: totā iuriſdictionē retinet[b], l. ſi prius. in princ. cum ſi. ⁊
ibi no. ſ. de aqua plu. arcē. Quidā ſunt populi qui nullo modo
obediunt principi, nec iſtis legibus viuūt ⁊ hoc dicunt ſe face
re ex priuilegio Imperatoris, ⁊ iſti ſimiliter ſunt de populo Ro
mano, vt faciunt Veneti. Nam cum illam libertatem ipſi habe-
re ſe dicant ab Imperio Romano, ⁊ priuilegio quodāmodo p-
c cario teneāt ab eo, ⁊ poſſet priuilegiū illud reuocare[c], quādo vel
let, cū ei liceat mutare voluntatē ſuā, l. ſi quis in principio teſta-
menti, ſ. de lega. iij. Preterea illud priuilegium eis conceſſum,
dꝫ eis eſſe ad commodū, vt non priuentur ciuitate Romana. ar-
gu. ſ. co. l. in bello. §. ſi quis ſeruū. Quedam ſunt populi, qui non
obediunt principi, tamē aſſerunt ſe habere libertatē ab ipſo ex
contractu aliquo, vt prouincie, que tenent ab eccleſia Romana,
d q̄ fuerūt donate[d] ab Imperatore Conſtātino eccleſie Roma-
ne, poſito pro cōſtāti, ꝙ donatio tenuerit, quodq; reuocari nō poſſit
adhuc dico iſtos de populo Romano eſſe. Nā eccleſia Romana
exercet illas in terras iuriſdictionē, q̄ erat Imperij Romani, ⁊
iſti id fatentur. non ergo deſinunt eſſe de populo Romano, ſed
5 adminiſtratio iſtarū prouinciarū eſt alteri conceſſa. Vide † in
e ſimili[e], Iuriſdictio in clericos eſt conceſſa totaliter Pape,
deſinunt ne propter hoc clerici eſſe ciues Romani? Certe nō, ꝙ
apparet, quia retinent ius ſuccedendi, l. Deo nobis. C. de epiſc.
6 ⁊ cler. † Et idē dico de iſtis alijs Regibus, ⁊ principibus, qui
negāt ſe eſſe ſubditos Regi Romanorum, vt Rex Francie, An
glie, ⁊ ſimiles. Si enim fatentur ipſum eſſe dominum vniuerſa-
lem, licet ab illo vniuerſali dominio ſe ſubtrahāt ex priuilegio,
vel ex preſcriptione, vel conſimili, nō deſinunt eſſe ciues Roma
ni, per ea que dicta ſunt. Et ſecundum hoc quaſi omnes gentes
que obediunt ſancte matri eccleſie ſunt de populo Romano.
7 † Et forte ſi quis diceret dominum Imperatorem nō eſſe domi
num, ⁊ monarcham totius orbis, eſſet hereticus, quia diceret con-
tra determinationē eccleſie, cōtra tex. ſancti Euāgelij, dū dicit.
Exiuit edictū a Ceſare Auguſto, vt deſcriberet vniuerſus or-
bis, vt habes Luc. ij. c. Ita etiā recognouit Chriſtus imperato-
rē vt dominum. Predicta vera, niſi bellum publicū eſſet indi-
ctū cōtra aliquos ex iſtis. Tūc eīn efficerent hoſtes ꝓpter indi-
8 ctionē belli, vt j. dicā. ¶ † Scdo dixi, ꝙ alij populi ſunt extranei,

e ſun

⁊ ſunt populi extranei proprie, qui non fatentur Imperatorē
Romanum eſſe dominum vniuerſalē, vt Greci, qui non credūt
Imperatorem Romanū eſſe dominum vniuerſalem, ſed dicūt
Imperatorem Conſtantinopolitanū eſſe dominū totius mūdi.
Item Tartari, qui dicunt Magnum Canem eſſe dominū vniuerſalē.
Et Sarraceni, qui dicūt dominū eorum eſſe dām totius mundi
Idem in Iudeis. Uerum inter iſtos eſt differētia. Nam quidē
ex iſtis ſunt nobis federati, vt erāt Greci nobis federati contra
Turcas. Quidā ſunt, cum quibus habemus pacē, vt Tartari,
nam mercatores noſtri, vadūt ad illos, ⁊ illi ad noſtros. Quidā
cū quibus nō habemus pacē, nec guerram, nec aliquid facere
vt cū illis de India. Quidam ſunt cū quibus habemus guerrā
indictam, vt cū Sarracenis, ⁊ hodie cū Turcis: ſꝫ modicum ad
9 nos de illis qui foris ſunt. ¶ † Hoc premiſſo videamus qui poſ
ſunt indicere bellū, ⁊ quis eſt indicti belli effectus, ⁊ hoc videa
mus inter nos. Rñ. ꝙ quoddā eſt bellū, qđ pt indici a quolibet
priuato, vt pro defenſione ſue rei, vel pro recuperatione incōti
nenti pōt facere adunationē gētium, ⁊ pugnare cū aliis iuſte, l.
vt vim. ſ. de iuſti. ⁊ iur. ⁊ l. iii. §. cū igitur. ſ. d vi ⁊ vi ar. ⁊ ibi not.
f Item pro recuperatione rei tue, potes indicere [f] bellū ex inter-
uallo, ſi nō eſt copia iudicis, per quem tibi cōſulat, l. nullus. C.
de Iudeis. ⁊ ſ. qđ vi aut clā. l. ſi alius. ſ. belliſſime. ⁊ l. ait pretor
g §. ſi deb. torem g. ſ. de his q in frau. cred. ⁊ iſtud bellū licet ſit li-
citū, tñ nō eſt publicū: ⁊ ideo nō dicunt proprie hoſtes inuicē, ⁊
10 † que ibi capiunt, nō efficiūtur capiētiū, q2 requirit ꝙ ſit bellū
publicū vt hic dicitur in tex. ⁊ l. hoſtes. j. de ver. ſigni. lꝫ. homici
dia. ⁊ iniurie que ibi fiunt ex parte bellū inferentis licite, nō pu
niātur, l. quoniā multa. C. ad leg. Iul. de vi. ⁊ l. ſcientiā. §. qui cū
11 aliter. ſ. ad leg. Aquil. † Item pōt indicere bellū [h] licitum, qli-
h bet habēs iuriſdictionem pro exercitio ſue iuriſdictionis, l. qui
reſtituere. ſ. d rei vend. ⁊ l. nō eſt ſingulis. j. d reg. iur. ⁊ ſ. ne vis
fiat ei qui in poſſ. miſſus. l. ſi quis miſſus. iſtud bellū lꝫ ſit iuſtū,
tamen nō eſt publicū, eodē modo quo dicit hic. ⁊ ideo que ibi ca
piuntur, nō efficiunt capientiū, nec capti efficiunt ſerui niſi ſu-
per hoc eſſet facta aliqua lex ab illo duce, vel pfecto, vel Rege,
qui illud bellū indiceret. Et ita tꝫ Inn. extra, de reſt. ſpo. c. olim
12 cām. ⁊ de iureiu. c. ſicut. vltimo. † Et per hoc dico, ꝙ ſi Rector
in ducatu, vel in Marchia indicit bellū alicui terre ꝙ illa que
capiuntur nō efficiunt capientū, ⁊ capti non efficiunt ſerui, niſi
13 ſuper hoc preceſſerit cōſtitutio, vel ſnīa. † Hic tñ videt, ꝙ ſi qs
i rebellis officiali [i], vel Rectori eccleſie, ſit rebellis toti eccleſie,
14 que tꝫ locū Imperii in iſtis partibꝰ: ſed j. rñdebo. † Tertio mo-
do indicit bellū publicum, qñ indicit a populo Romano, vel ab
Imperatore, in quē tranſlata eſt ois iuriſdictio populi Roma
ni, vt hic, ⁊ l. hoſtes. j. de verb. ſig. Itē qñ aliqs indicit, bellū Im
peratori, vt hic. ⁊ d. l. hoſtes. Et ideo puto, qđ ciuitates Italie ꝯ
quas Imperator indixit bellū, vtꝫ ciuitatē Florentie, ⁊ ſimiles
ſunt vere, hoſtes Imperii, ⁊ capti efficiunt ſerui, ⁊ res q ibi ca-
piunt, efficiunt capiētiū, nō intelligas capiētiū perſonas ſimpli
15 citer, q2 qñqꝫ publicant, vt dicā j. e. ſi qd bello. ¶ † Circa predi
k cta quero, qd [k] ſi aliqua ciuitas, vel terra, reſiſtit alicui officiali
dñi Imperatoris, vel ſummi pōtificis in terris, in qbꝰ tꝫ Impe
riū, an ex hoc dicant hoſtes vere? Rñdeo, qñqꝫ qs rebellat offi-
ciali nō pter officialē, ſed pter Principē, ideo q2 nō vult obe
dire Principi, tūc Principi videt rebellare, ⁊ Principi indi
cere bellū, ⁊ ita loquit preallegata cōſtitutio Impe. Fede. ar. ſ.
de aqua plu. arc. l. pe. Pro hoc facit optime qdā Decre. extra
de of. dele. c. ſi a ſubdelegato li. vi. q dt, qđ ſi appallat a ſubdele
gato, ex cā q reſpicit pſonā ſubdelegātis, dꝫ appellari ad pmū
ordinariū. ſꝫ ſi appellat ex cā, q reſpicit pſona ſubdlegati, appel
lat ad ipm ſubdelegātē. Sed ſi qs rebellaret rectori pter fac
tū ipſius rectoris, q2 eos male tractat, vt faciūt ciuitates Du-
catus ⁊ Marchie, ⁊ tūc nō dicerē hoſtes pncipis, vel ſūmi pōti
16 ficis, ſed ipſius rectoris. Et ita loquunt ea q dicta ſūt. ¶ Ul-
terius quero, qd de iſtis, bellis, q ſūt inter ciuitates, ⁊ ciuitates
an dicant inuicē hoſtes, vt ſit locus iuri captiuitatis, ⁊ poſtlimi
nii: Uidet ꝙ nō, ⁊ videt caſus in l. ſi qs ingenuā. in l. ſi. ſ. e. In ꝯ
riū videt, q2 cū quelibet ciuitas p ſe hodie faciat populum libe
rū, vr qđ ſunt iura captiuitatis, ⁊ poſtliminii, ſicut qñ eſt ꝯtētio
inter populū Roma. ⁊ Sarracenos, Breuiter, qñ eſt cōtētio in
ter aliquas ciuitates, q ſunt ſub vno dño, tūc inter eas nō eſt lo
cus iuri captiuitatis, ⁊ poſt liminii, l. ſi qs ingenuam. §. ſi. ſ. eo.
l Qñqꝫ [l] eſt cōtentio inter duas ciuitates, q ſuperiorē nō recogno
m ſcūt [m], vt inter ciuitatē Florentie, ⁊ ciuitatē Piſanā. ⁊ pone, vt
tollā oēm dubitationē, ꝙ qlibet iſtarū ſit hoſtis Imperii: certe de
iure gētiū antiqs moribus introducto deberet eſſe ius captiui
tatis, ⁊ poſt liminii, l. poſtliminiū. in prin. ſ. e. ⁊ hic ſed ſcdm mo
res modern tpis ⁊ cōſuetudinis antiqtus obſeruate iter Chri-
ſtianos, qtū ad pſonas hominū nō obſeruamus, iura captiuita
tis, ⁊ poſtliminii, nec vēdunt, nec habent ſerui captiui: ſed quan-
tum ad res iura iſta ſeruamus, Cui cōſuetudini eſt ſtādū l. poſt
liminiū. in princi. ſ. eo. Qualiter autē ⁊ quo iure indicatur bel
lū cōtra Sarracenos: dic p Inn. extra de voto. c. qđ ſuper his

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Hoſtes. No. qui dicātur hoſtes, ⁊ que ſit differētia inter
hoſtem, ⁊ reū criminis leſe maieſtatis. vide Ra. in l. nihil. C. de
vindi. lib. Et no. ꝙ pirate equiparāt hoſtibꝰ fidei ⁊ principis, ⁊
ſunt ipſo iure diffidati, ⁊ poſſunt impune a quolibet derobari, in
aut. nauigia. vbi Bal. C. de fur. Itē hipocrite dicūt hoſtes hu-
mani generis, vnde dignū eſt a cūctis publicū bellum cōtra eos
indicere, ſecundum Iac. de Are. in oratione cōtra hypocritas.
b Al. ¶ Totā iuriſdictionē retinet. populus Ro. cū exercet iuriſ
dictionē in aliquo articulo totā iuriſdictionem retinet. Facit l.
vulgaris. in pri. de fur. ⁊ l. cū ſcimus. C. de agri. ⁊ cēſ. li. xi. ⁊
Bal. i l. j. C. de emā. li. ⁊ ibi Cy. ⁊ Bar. i l. j. §. ſi qs hoc īterdicto.
de itine. actuqꝫ pri. Inn. in c. dilectꝰ. de cap. mōach. ⁊ Bal. i l. ii
C. de fur. Bal. in l. is, qui vſumfructū. ff. quib. mod. vſuff. amit.
c Al. ¶ Reuocare. Circa hoc vide q habes i l. imperiū. in xv. que
ſtione. circa finem. ⁊ in q. xvj. ſ. de iuriſdi. omni. iudi.
d Al. ¶ Fuerūt donate. No. qđ prouincie que fuerūt, donate eccle
ſie Romane dicūtur eſſe de populo Romano, ſicut primo erāt
⁊ vide omnino que notat Inn. in c. cū venerabilis. de relig. do-
mib. ⁊ vide Cy. poſt gl. j. in l. neminē. C. de ſacroſ. eccle. ⁊ qđ not.
Archi. ii. q. vii. ſed obiicitur, quod reaſſumpſit Bal. in c. j. i pri.
de feu. march.
e Roma. ¶ Uide in ſimili. Uide que dixi in c. cū cōtingat de fo-
ro cōp. vide Ang. in l. in ſūma. §. deniqꝫ. de aqua pluuia. arcē.
⁊ in l. ſi Publicanus. §. ſi. de pubican.
f Alex. ¶ Potes indicere. Et ideo dicit Bal. in l. ſi quis ad ſe fū
dum. in prin. quod hodie ſi vna ciuitas patitur vim ab alia, pōt
bellum indicere. d. l. ſi quis ad ſe fundū. ⁊ in d. l. ex hoc iure. de
iuſtitia ⁊ iure.
g Ale. ¶ §. ſi debitorem. Adde no. per docto. in l. j. ſ. ſi quis ius
dicenti. non optemper.
h Alex ¶ Indicere bellū. Qui poſſint indicere bellū, ⁊ qs ſit effe
ctus indicti belli, vide in l. ex hoc iure. de iuſtitia ⁊ iure. ⁊ qđ ibi
dixi. ⁊ Ang. in queſt. ſua incipiente, renouata guerra. in prin. p
Inn. in c. ſicut. ii. de iureiur. ⁊ in c. olim. de reſt. ſpolia. ⁊ Bal. in
aut. itē nulla cōmunitas. C. d epiſ. ⁊ l. aquam. C. de ſerui. ⁊ aqua
⁊ in l. ii. C. quibus ab libert. procla. nō licet. ⁊ quod notat xxiii.
queſtio. j. c. qd ſit militare. ⁊ c. noli. §. bellum. ⁊ dicit Archidia.
xxiii. q. ii. c. iuſtū eſt bellū. in prin. qđ. bellū ſit iuſtū, vel nō, ex cau
ſa bellādi precipue iudicatur. cauſa autē vna ſola eſt legitima,
ſcilicet ꝯtumacia iniuſte reſiſtentis. Tunc enim demū iuſte bel-
latur cū ab eo, qui obnoxius eſt iuſtitia haberi nō pōt. ⁊ ii. q. j.
qd culpatur. ⁊ c. noli. ⁊ §. queſt. iii. nulle. ⁊ ſ. d vſufruc. l. vſumfr.
Et predictis adde quod legitur, ⁊ not. in d. c. bellū. ⁊ ead. cauſa
ſecunda queſtio. c. qd ſit militare. ⁊ latiſſime per Archidi. in d.
cap. iuſtū. faciente ſeptē genera belli. ⁊ vide quod dicā j. eod. l.
ſi quis in bello. ⁊ de omni genere belli, vide in ca. p humani. de
homi. in ſexto in nouella ⁊ dicit Bald. in dicta l. ii. C. de ſeruitu
ti. quod nullum bellum licitum eſt ſine diffidatione. Itē Bal.
in l. penultima. in xiii. queſtio. in verſic. modo facio. de execut.
rei. iudi. Et quid ſi ciuitas facit iniuriā ciui ſuo, vtrū poterit pu
gnam inferre, vide Baldū in authenti. ſed omnino. C. ne vxor
pro mari. Et de bello aliquid p Bal. iū in l. prima, in queſtio.
iii. C. de caducis tollendis. Et de diffidatis, vide Baldum in l.
ſi manumiſſori. C. de obſeq. patro. preſtan. Adde quis poſſit in
dicere bellum, Oldra. conſi. lix.
Alex ¶ Rebellis officiali. Facit no. Bal. in l. j. §. ſolēt. ſ. qñdo
ap. ſit. Et vide j. proxi.
Alex ¶ Quero, quid. Si ciuitas Imperii reſiſtat officiali Im-
peratoris, an per hoc dicatur hoſtis vere, ⁊ bellum indici poſſit.
Pro. hoc facit de pace Cōſtan. ⁊ qđ ibi Bal. in verſi. dāna. vbi
dixi, qđ Imperatori fit iniuria pter ſuos. Facit ſ. de relig. l.
oſſa. ⁊ qđ no. Inno. in c. dilectis. de appe. ⁊ qđ habet in ca. in noſ
tra de iniur. ⁊ damno. Itē ſecundū Bal. eo. tit. in verſi. opinioni
ſatis dicitur. Principē offendere, qui ſuis ſubditis, vel partia
libus iniuriā facit, vel offenſam. per illū tex. ⁊ l. quiſquis. C. ad
leg. Iul. maieſta. facit C. de ſacroſ. eccle. l. decernimus. in prin.
eo. ti. l. raptores. ⁊ l. j. C. de. de rap. virgi. Sic qđ contra princi-
pē fit in omniū vertitur iniuriā arg. C. de hereti. l. Manicheos
Quid aūt ſi Imperator indixit bellū, ⁊ gentes ſue Imperato-
re mortuo ceperunt hoſtes, an ſint ſerui: Bal. no. decidi in l. cū
cognatū. C. de inge. manu. Utrū autē bellū qđ fit inter ciuitatē ⁊
ciuitatē, habeat ius captiuitatis, ⁊ poſtliminii, Bal. in d. l. cū co
gentū p illū tex. C. de inge. manu. tenet ꝙ nō. Idē dicit in bello
inter aliquos Duces, vel Reges, pterq in rege Romanorū ⁊
ſummo pōtifice. ⁊ vide ibi per eum, etiam aliam queſtionem in-
deciſam. ⁊ Io. And. tit. de inſtr. edi. §. compendioſe. verſi. xv.

l Roma. ¶ Que ſuperiorem. Vide Fely. in c. que in eccleſiarum de conſtit. ⁊ Cepo. conſi. xvij. col. fi. ⁊ Barto. conſi. xxxviij. vol. j. ⁊ Jmol. conſi. lj. ⁊ Ana. xxj. ⁊ ibi addi. ⁊ Alex. conſi. ij. vol. j. Pau. in d. c. que in eccleſiarum. col. j. Arc. conſi. xiij. ⁊ Alex. l. xxvij. vo. ij. vbi concludit, ꝙ nõ recognoſcens ſuperiorem habet eandem poteſtatem in terris ſuis, quam habet Jmperator. ⁊ ibi ponit quid in duce Mediolani. ⁊ Pau. de ca. conſi. cccxxvij. ⁊ Barb. conſi. xxxiij. vol. ij. ⁊ Alex. conſi. j. vol. v.

m Alex. ¶ Non recognoſcunt. Et ſic nota, ꝙ ciuitates non recognoſcẽtes ſuperiorẽ obtinẽt locũ principis, adde eundem Bar. in l. ij. ſ. de iure fiſ. ⁊ in l. relegati. ⁊ vtrobiq; di. i. ſ. de pe. ⁊ vide per Jo. And. in c. cum te. in gl. mag. in verſ. ſed nũquid Reges. de re iudi. ⁊ in c. ſuper quibuſdã. de verb. ſig. ⁊ per Jmol. in l. infamem. ⁊ ibi Bar. ſ. de pub. iu. qui tꝫ contra Bar. ⁊ vide que no. Bal. in l. a iudice. C. de iudi. Cy. no. ⁊ Bal. in l. ea lege. C. de cõd. ob. cau. in verſi. expone. ⁊ in l. pe. C. de do. inter vir. ⁊ vxor. tꝫ contrarium, q2 quilibet dꝫ ſubiacere Jmperio: dicit tñ Bal. in l. receptitia in j. col. C. de cõſti. pecunia. ꝙ omnis cenſet princeps in comitatu ſuo. ⁊ ideo ſtatuta ſua dicunt iura ciuilia, nõ pretoria adde Bar. in l. proxime. ſ. de his que in teſt. delen. Et ꝙ Rex habeatur loco Principis. tꝫ ibi Bar. ⁊ idẽ Bal. ⁊ in l. exẽplo. ad fi. C. de pro. per do. Ant. in c. per venerabilẽ. qui fil. ſint legi. Bar. in l. j. C. de bo. vacã. li. x. Et an oẽs Reges de iure ſubſint imperio, vide Jmo. in d. l. infamẽ. vide no. per Bar. in l. precibus. C. de imp. in ver. ꝙ dictũ. Et in rege, ⁊ in cõtractu eius, vide Bal. in auth. hoc amplius. circa mediũ. C. de fideicõ. Et an res poſſit preiudicium priuati aliter quid decernere, vide Jo. And. in addi. Spe. in tit. de inſtru. edi. §. inſtrumentum ergo publicum. in additione in verb. fraternitatis, que incip. vbi poſt eum. ⁊ quod ipſe no. in tit. de inſtru. §. porro. in addi. magna. in ver. ſuſcribat in fi. ⁊ ibi ponit an Rex habeatur loco Jmperatoris. Et vide ad Bar. hic Ange. in q. ſua incipiente, renouata guerra. in prin. Et quid ſi vna ciuitas obſeſſa ab alia, tradit ſe illi ciuitati, quid de illis diſponere poſſit, vide Bal. in rub. C. de dedi. libert. ⁊ tollẽ. ver. quero ergo quid hodie. Et ibi etiã in verſi. Reuertor ad legem, ⁊ quero, nunquid iſti qui dant ſe hoſtibus, poſſint apponere aliqua pacta que ſunt ſeruanda. Et quas leges ſeruant iſti capti, vide Bar. ⁊ doc. in l. qui a latronibus. ſ. de teſtam. ⁊ adde hic no. per Bar. in l. ij. C. de patri. qui fili. diſtra. in queſtione, an poſſint obſides dari. ⁊ vide Barto. C. de ſacr. in. paga. in l. i. ⁊ ad Bar. hic, adde Sali. in l. j. §. fi. ſ. a qui. ꝑp. non lꝫ. ⁊ Bar. in l. iij. in princi. ſ. de minoribus Et vide Bal. in l. j. ad legem Juliam maieſta. ſ. ⁊ Bar. in l. i. §. de qua autem. ſ. de poſtu. Et adde ꝙ dixit Bar. in l. denique. in prin. ſ. de minori. Et quod idem ſcribit in tractatu, que ſint rebelles. in verſic. Lombardie.

LEX XXV

N Jhil. Nota. quod quis ibi eſſe creditur, vbi habet animum reuertendi.

LEX XXVIII.

1 ¶ Captum in bello efficitur capientis, nec ad priorem dominum reuertitur iure poſt liminij, niſi prior dominus acquiſiuerit virtute ſue occupationis.

2 Retinetur firmius id ꝙ quis habet ex acquiſitione ſua: quam quod ex acquiſitione alterius

3 Capta in bello licito publico efficiuntur capientium ſi ſunt mobilia. id eſt, conſignantur duci belli, ⁊ diſtribuuntur inter milites ⁊ immobilia efficiuntur reipublice indicentis bellum.

a S J quid bello. a Primo ponit vnum dictum. Secundo ponit limitationem iuriſ. Circa iſtũ tex. ibi in preda eſt, i. efficitur capientis. Tho. gl. 1 ꝙ illud ꝙ capit ĩ bello, efficit capientis, nec reuertit ad priorẽ dñm iure poſt liminij, niſi priores domini acqſiuiſſent ex virtute ſue occupationis. 2 Scdo no. ꝙ firmius retinet, qđ qs hꝫ ex acquiſitione ſua. q̃ ꝙ hꝫ ex acquiſitione alterius. no. ſ. de fideic. li. l. ſi filius. §. j. Facit ſ de leg. ij. l. qđ princi. ⁊ l. Auguſte. ⁊ ꝙ ibi dixi in ſolutiõe 3riorũ. ¶ Op. ⁊

b videt ꝙ b illud, ꝙ capit in bello publicet, ũ nõ efficiat capiẽtis,

3 vt ſ. eo. l. ſi captiuus. §. j. So. intellige hoc, qñ capit in bello aliqd mobile. Nã immobilia efficiũt Reipub. indicẽtis bellũ, vt ibi. Ad hoc op. ꝙ mobilia debeãt publicari, vt xxiij. q. vt c. dicat aliquis. ⁊ ibi no. C. de do. l. pe. ij. rñ. Sol. fateor ꝙ efficiunt capientis, vt hic: tñ tenet ea aſſignare duci belli, qui poſtea diſtribuit inter milites ſm merita, vt in 3riis, ⁊ ita videmus ſeruari de facto, q2 victo prelio res oẽs aſſignant, ⁊ vocant, el botino, ⁊ poſtea vendunt ⁊ diſtribuunt inter milites. ¶ Jtẽ op. ꝙ etiã res mobiles reuertant ad priorẽ dñm iure poſtliminij l. ij. ſ. eo. Sol. Jntellige hãc legẽ ſm diſtinctionẽ illius legis: q2 quedã ſunt res, in quibus hꝫ locũ poſtliminiũ ⁊ quedã ſunt in quibus non hꝫ locũ.

ADDITIONES.

a Alc. ¶ Si quid bello. Ad iſtã legẽ, in qua querit, cuius ſint capta in bella, adde Jnn. in c. ſicut. ij. de iureiu. aliquid per Bal. in c. j. de mili. vaſal. q cõtumax eſt. ⁊ adde qđ dixi in prima charta mee lec. ff. veteris. ⁊ que no. Bar. in l. naturaliter. §. fi. de acq rẽ. do. Et adde ꝙ capta in bello ſunt Regis indicẽtis bellũ ſed ea diuidit inter milites ſecundũ qualitatẽ pſonarũ. xxiij. q. v. c. dicat. ⁊ ibi quomodo exponat authoritas, dicens, ꝙ capta in bello ſint capiẽtis. ⁊ dicit Bal. in l. nã. ⁊ ſeruus. ſ. de neg. geſt. ꝙ latrũculatores. nõ poſſunt imponere talias, niſi bellũ iuſtũ, ⁊ vide etiã in hac materia Ang. in queſtione incipiẽte, renouata guerra. in verſ. deſcẽdo ad tertiũ. ⁊ Bar. ſ. e. l. hoſtes. ver. hoc premiſſo. ⁊ Bal. in l. pe. C. de don. in l. ab hoſtib⁹. ij. C. eo. ⁊ in l. nec nos hoc ti. Et adde ꝙ ſi ꝑmitto ſtipendiũ venientib⁹ in bello illicito ñ teneor, nec ad aliqd agere poſſunt 3 me, vt no. Bal. in l. fideiuſſor. ſ. mand. Et d iſta materia vide d. Ant. in c. olim j. d reſt. ſpo. ⁊ dic, ꝙ in bello licito fiunt capiẽtis, tanquã tranſlata in capiẽtẽ. ⁊ iure licito fiunt capiẽtis, vt poſſit gaudere tãquã proprio. Gl. eſt in c. iuris gentiũ. ⁊ in c. ius militare. prima diſti. ⁊ tex. in d. c. dicat. ⁊ de iure immobilia ſunt principis, vel dñi inferentis, aut Republice mouẽtis iuſtũ bellũ. mobilia diſtribuunt vt hic ꝑ Bar. ⁊ Bal. ĩ l. ſi quis ꝓ redẽptione. C. de don. ⁊ gl. in d. c. ius militare. ⁊ ita ſeruãt hodie milites, ⁊ ideo duces belli nõ poſſunt donare poſſeſſiones captas in bello, q2 nõ ſunt ſue ſed domini, vel Reipublice mouentis bellum. ⁊ ſic talia capta etiã ab inferiore a principe poſſunt retineri, ⁊ tranſeunt in dñiũ capiẽtiũ ſecũdũ Hoſt. in ſũma, d treuga ⁊ pa. §. qđ ſi iuſtũ bellũ. verſ. quartũ ꝙ faciũt. vbi dicit, ꝙ capta in bello Romano licito, vel iudiciali capiens reſtituere nõ tenet. Et idem tenet Jo. de Lig. in tractatu de bello, in rubrica de ſpoli. capti. ⁊ in rubrica an captiui ciuilitatis, ⁊c. Barto. in l. hoſtes. in fi. ſ. ⁊ dicit Bal. in d. c. j. de mili. vaſal. ꝙ etiã in foro Dei, ⁊ cõſcientie poſſũt retineri Allegat ipſe Ray. in ſua ſũma. Vnũ tñ not. ꝙ ad hoc, vt dicat bellũ licitũ inter Chriſtianos, inter alia requirit diffidatio, ſm Jo. An. ⁊ Archi. in c. j. extra de hom. ĩ vj. Bal. in aut. itẽ nulla comunitas. C. de epiſ. ⁊ cle. vbi ĩquit, ꝙ diffidatio eſt initiũ belli inter Chriſtianos. ⁊ dicit ꝙ Chriſtianus nõ debet offendere, niſi ꝑcedẽte diffidatiõe, vide Bal. ĩ l. executorẽ. C. de exec. rei iud. ⁊ ĩ l. ſi manumiſſori. C. de obſe. lib. ⁊ alibi dicit Bal. ꝙ diffidato principali videt diffidati oẽs confederati, ⁊ ſubditi diffidato. Jta inquit Bal. in l. ij. C. de ſeruit. ⁊ aqua. ⁊ de his omnib⁹ latius ꝑ Ang. in d. ſua q. incip. renouata guerra. ¶ Adde, q̃ habentes latum arbitriũ ſuper guerra poſſint donare imobilia eis qui caſtra amiſſa recuperauerunt Bal. ꝙ nõ cõſi. xliij. v. li.

b ¶ Ale. Opp. ⁊ videt. Vide Bar. ſ. de acqu. poſ. in l. j. ĩ prĩc. vbi etiam ponit alias plures remiſſiones.

LEX XIX.

S J poſtliminio. Jſtam legem examina, vt dixi in l. ſi is qui pro emptore. ſ. de vſucapionibus.

De re militari. Titu. XVI.

LEX III.

1 ¶ Suſpenduntur nobiles, ⁊ ignobiles in Francia pariter, in Jtalia vero nobiles decapitantur.

a D Eſertorẽ. a §. Pene militum. Vide gl. in ver. torquent. que incipit, nec alias ſimiles penas. ibi. ⁊ ideo hodie, ꝙ ex delicto ex quo debet ſuſpẽdi plebeius miles, non ſuſpẽditur, ſed decapitatur, ⁊ ita ſer-

1 uat in Jtalia. ſed 1 in Francia ſeruat cõtrariũ, q2 qlibet ẽt nobilis ſuſpẽdit: nec habet illa mors ita ignominioſa, ſicut ĩ Jtalia.

ADDITIONES.

a P. Pau. P. ¶ Deſertorẽ. Vide Hip. Marſil. l. j. §. j. no. xxxj. de queſt. ff.

b Alex. ¶ Pene militum. Miles non dꝫ ſuſpendi, ſed decapitari, qđ no. per doc. ⁊ vide Bal. in c. j. ſ. ſi quis ruſticus. de pa. tenen.

1 ¶ Contra citatum tribus edictis, ⁊ contumacem, quãdo poſſit pronunciari ſine noua citatione.

2 Jntentio iudicis videtur fundata in delictis negatiuis. niſi per accuſatum, vel inquiſitum probetur eſſe factum.

a §. Si ad diem. a Jſte eſt not. §. 1 Aduerte, citatus

1 tribus edictis nõ cõparẽs, an poſſit pronunciari cõtra eũ. tanquã cõtra contumacẽ abſq; alia citatione: tex. videtur velle, ꝙ noua citatio requiratur, vt poſſit docere de impedimento vt hic. ⁊ hoc videtur velle tex. in l. ⁊ poſt edictum. ſ. de iudi. videlicet, quod poſt perẽptorium de nouo citetur. ſed gl. exponit ibi, debet, id eſt, poteſt. ⁊ ita de facto ſeruatur. Non obſtat iſte text. quia debemus ſic dicere. Quedam eſt pena contumacie, que reſpicit primum proceſſum, ſuper quo contumacia eſt admiſſa, vt contra contumacem feratur ſententia, vel

peruenia

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN